

ADHD *í flokshölinum*

Beinta Nørspang Davidsen, sjúkrarøktarfrøðingur

Simona Midjord, sjúkrarøktarfrøðingur

Barna- og ungdómspsykiatriska toymið

ADHD

Skrá

- Innleiðsla (*Simona Midjord, B&U*)
- Hvörjir trupulleikar hava børn við ADHD í skúlahøpi? (*Beinta N. Davidsen, B&U*)
- ADHD í námsfrøðiligum høpi (*Rógvi Thomsen, Sernám*)
- Steðgur 5 min
- Frágreiðing um serskúlatilboðið 4.-10. fl. í Gula skúla (*Birgir Sondum og Petur Lamhauge*)

ADHD

Börn við ADHD í skúlahøpi

- Væntandi uppmerksemi, hyperaktiv, impulsiv
 - Lægri funktiónsstøði
 - Sosialt, atferðarliga, kognitivt
- Innlæringstrupulleikar
- Stórar trupulleikar við heimaarbeiði – koma afturúr
- Klára ikki at fylgja reglum, lurta ikki eftir boðum, gloyma ofta, lætt avleidd, klára illa at arbeiða sjálvstøðugt, tørv á tættari vegleiðing, órógva undirvísingina, konfliktir

ADHD

Landssjúkrahúsið

...hetta hefur ofta við sær

- Oftari skeld, straff, burturvísingar, ganga flokkar um
- Verri akademisk úrslit og truþlari skúlagongd
 - Underachievement (roynast verri, enn evnini eru til)
- Jú meira álvarsom ADHD eyðkenni, jú stærri vandi fyri verri útbúgvingargongd!

ADHD

Hagtøl

- Styttri skúlagongd
 - 69% av börnum/ungum við ADHD gjøgnumfæra fólaskúlan í Danmark
- Lægri ella onga útbúgving
 - 19% av ungum við ADHD byrja eina ungdómsútbúgving í Danmark
 - Fólk við ADHD hava í miðal 2½ ár styttri útbúgving enn onnur (USA)
- Arbeiði
 - Uml. 66% av fólki við ADHD hava ikki eitt arbeiði (Danmark)
 - Árliga lønarinntøkan 114.000 kr. lægri (Danmark)

ADHD

Hvat vita lærarar um ADHD?

- *What do primary and secondary school teachers know about ADHD in children? Findings from a systematic review and a representative, nationwide sample of danish teachers.*

Jensen, Christina M. et al., 2015

- **Endamál:** at eyðmerkja, hvat fólkaskúlalærarar vita um ADHD hjá börnum og at eyðmerkja, hvørjir faktorar eru tengdir at nøktandi vitan um ADHD.
- **Úrslit:** Flestu lærarar kendu ADHD-sjúkueyðkennini (79%-96%) og úrslitagóðar interventiúnir í flokshølunum (75%-98%). Væntandi/manglandi vitan var um onnur eyðkenni, etiologi, prognosu og viðgerð. Greiðastu forsøgnirnar fyri rætta vitan var, um lærarin hevði fingið undirvísing/skeið um ADHD aftaná lidna læraraútbúgving.

ADHD

Landssjúkrahúsið

- **Niðurstøða:** Lærarar hava tørv á vitan um ADHD fyri at kunna inkludera og handfara børn við ADHD við góðum úrslitum. Harumframt fyri at kunna tryggja eitt jaligt arbeiðsumhvørvi fyri lærarar og at stuðla uppbyggjandi samstarv millum heim og skúla.

ADHD

Landssjúkrahúsið

Hvussu kunnu hesi børn so hjálpast?

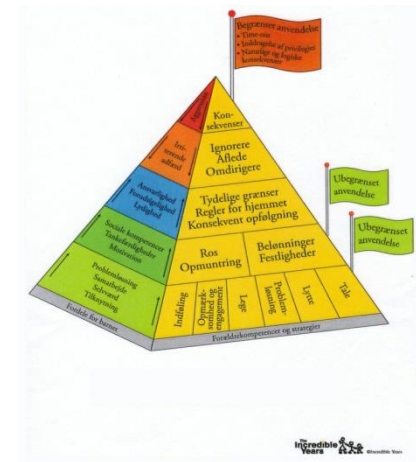
- Vitan um ADHD!
- Tíðliga hjálp og interventiúnir (heima og skúla)
- Samstarv
 - Heim, skúli, barnið o.o.
- Multimodal viðgerð

ADHD

Multimodal viðgerð

- Multimodal viðgerð = heilivágur + psykososial tiltøk
- Psykososial tiltøk (atferðarregulerandi viðgerð)
 - Foreldravenjing
 - Skúlabaserað interventión
- De utrolige år
- New Forest Parenting Programme

ADHD

Psykososial tiltøk

- *The effects of classroom interventions on off-task and disruptive behavior in children with symptoms of attention-deficit/hyperactivity disorder: a metaanalytic review.*

(Gaastra et al., 2016)

- Konsekvensbaseradar interventi3nir og sj3lvregulering best 3rslit 3 mun til at minka um 3uppmerksama og 3r3gvandi atfer3
 - Gagnar harumframt atfer3 og akademisk 3rslit hj3 floksfel3gum
-
- 3rslit av psykososialum tilt3kum: hj3lpir upp3 t.d. atfer3artrupulleikar, fakliga st33i3, relati3nir, samstarv millum foreldur og l3rarar

Nøkur lyklaorð

- Børn gera tað rætta, um tey kunnu
- Vit kunnu øll gera okkara part fyri at hjálpa barninum
- Samstarv styrkir um hjálpina

ADLID

Góð ráð og amboð

- 25 ráð og amboð til lærarar og námsfrøðingar

www.adhd.dk

ADHD

Landssjúkrahúsið

Referansur

- ADHD-foreningen: www.adhd.dk
- Bengtsson, Steen et al.: *Børn med funktionsnedsættelse og deres familier*. SFI, 2011.
- Capacent: *Uddannelsesresultater og –mønstre for børn og unge med handicap*. 2009.
- Christoffersen, Mogens N. og Hammen, Ida: *ADHD-indsatser – en forskningsoversigt*, SFI 2011.
- Gaastra, Geraldina F. Et al.: *The effects of classroom interventions on off-task and disruptive behaviour in children with symptoms of attention-deficit/hyperactivity disorder: a metaanalytic review*. Plos One, 2016.
- Greene, Ross W.: *Fortabt i skolen*. Forlaget Pressto, 2009.
- Jensen, Christina M. et al.: *What do primary and secondary school teachers know about ADHD in children? Findings from a systematic review and a representative, nationwide sample of danish teachers*. Journal of attention disorders, 2015.
- Klein, Rachel G. et al.: *Clinical and functional outcome of childhood attention-deficit/hyperactivity disorder 33 years later*. Archives of General Psychiatry, 2012.
- Sundhedsstyrelsen: *National klinisk retningslinje for udredning og behandling af ADHD hos børn og unge*. 2014.

